

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRADE 12

SEPTEMBER 2019

GEOGRAFIE V1 NASIENRIGLYN

PUNTE: 225

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 15 bladsye.

AFDELING A: KLIMAAT, WEER EN GEOMORFOLOGIE

VRAAG 1

1.1	1.1.1	Ligging van 25,0°N / orkaan / Bahamas / Bermuda / Beweg Noordwestelike rigting. [Er	ging in 'n nige EEN]	(1)
	1.1.2	Somer		(1)
	1.1.3	Volwasse		(1)
	1.1.4	Oos na Wes/weswaarts/Noordwestelik		(1)
	1.1.5	6		(1)
	1.1.6	Vrydag		(1)
	1.1.7	4		(1)
	1.1.8	26,5 °C en hierbo	(8 x 1)	(1) (8)
1.2	1.2.1	Stootoewer		(1)
	1.2.2	Glyoewer		(1)
	1.2.3	Stootoewer		(1)
	1.2.4	Stootoewer		(1)
	1.2.5	Glyoewer		(1)
	1.2.6	Stootoewer		(1)
	1.2.7	Glyoewer	(7 x 1)	(1) (7)
1.3	1.3.1	Winter	(1 x 1)	(1) (1)
	1.3.2	A – Suid-Atlantiese hoog B – Kalahari/kontinentale hoog C – Suid-Indiese hoog	(3 x 1)	(1) (1) (1) (3)
	1.3.3	In die binneland van die land gevind Oorheers die land in die winter Beweeg suidwaarts in somer Beweeg noordwaarts in winter Lugsirkulasie is antikloksgewys Dalende lug is swakker gedurende somer [Enige EEN]	(1 x 1)	(1) (1) (1) (1) (1) (1) (1)

	1.3.4	Die beweging van die ITCZ suidwaarts veroorsaak dat antisik en C suidwaarts van hul posisies in skets Y beweeg	lone A	(2)
	1.3.5	ANTISIKLOON A – Suid-Atlantiese hoog In die somer wig hierdie hoogdruk langs die suidweste van die en divergeer/kanaaliseer vogtige lug land toe Reënval is minimaal in die somer as gevolg van die koue en o oseaan waaroor aanlandige winde waai		(2) (2)
		ANTISIKLOON C – Suid-Indiese hoog Word verder weg van die land en verder suid in die somer gevind Dit veroorsaak dat aanlandige winde vog oor die ooskus en na binneland aanbring Die ooskus en binneland ontvang die meeste van sy reën in d somer [ENIGE VIER – MOET NA BEIDE ANTISIKLONE VERWYS]	ie	(2) (2) (2) (8)
1.4	1.4.1	Radiasie/Bestraling	(1 x 1)	(1)
	1.4.2	Wolklose/helder lug Snags [Enige EEN]	(1 x 1)	(1) (1) (1)
	1.4.3	Katabaties	(1 x 1)	(1)
	1.4.4	Snags, koel lug af as gevolg van terrestriële radiasie en daal a.g.v. swaartekrag	(1 x 2)	(2) (2) (2)
	1.4.5	Hierdie koue lug daal na die valleivloer As die temperatuur daal en doupunt bereik (bo 0 °C) kom kondensasie voor	(2 x 2)	(2) (2) (4)
	1.4.6	Dit sal sigbaarheidsprobleme veroorsaak Sigbaarheidsprobleme kan misdaad verhoog Verhoogde verkeersopeenhoping Dit kan motorongelukke veroorsaak Voetgangers/fietsryers is in gevaar om deur motors getref te word As dit met besoedelde stowwe meng veroorsaak dit rookmis, menslike gesondheid kan beïnvloed [Enige DRIE]	wat (3 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (6)
1.5	1.5.1	Oppervlakpatrone wat deur 'n rivier en sy sytakke gevorm wor Die manier waarop strome binne 'n dreineringbekken gerangs		(1)
		is [KONSEP]	(1 x 1)	(1) (1)
	1.5.2	A – radiale (sentrifugale) B – tralie	(2 x 1)	(1) (1) (2)

1.5.3	By A , vloei riviere uitwaarts vanaf 'n hoë sentrale punt en by B vloei hoofstrome parallel aan mekaar By A , ontmoet die sytakke skerphoekig en by B ontmoet die sytakke die hoofstroom reghoekig [ENIGE EEN VERSKIL] (1 x 2)	(2) (2) (2)
1.5.4	Word in plooiberge/steil landskappe gevind, wat veroorsaak dat sytakke reguit vloei Vorm in 'n poort met steil hellings wat veroorsaak dat die sytakke reguit vloei [ENIGE EEN] (1 x 2)	(2) (2) (2)
1.5.5	Massiewe stollingsgesteentes met 'n eenvormige weerstand teen erosie vorm die onderliggende rotsstruktuur vir die dendritiese patroon Reghoekige dreineringspatrone vorm op stollingsgesteentes met baie nate/krake Massiewe stollingsgesteentes geassosieer met vulkane of koepels vorm die onderliggende rotsstruktuur vir die radiale (sentrifugale) patroon Die sentripetale patroon het massiewe stollingsgesteentes onderliggend en vorm 'n bekken Parallelle dreineringspatrone vorm op stollingsgesteentes in gebiede van groot krake [ENIGE VIER] (4 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (8)
1.6.1	'n Dwarsprofiel is dwars-uitsig van 'n rivier vanaf oewer tot oewer [KONSEP] (1 x 1)	(1) (1)
1.6.2	Turbulent (1 x 1)	(1)
1.6.3	Hoë tempo van erosie Stroomvrag is groot bodem gesteentes Die vallei is nou en steil [ENIGE EEN] (1 x 1)	(1) (1) (1)
1.6.4	2-punte vir vorm 2-punte vir verskil in hoogte [DIE PUNTE MOET VIR VERSKILLE IN HOOGTE EN VORM TUSSSEN BEIDE SKETSE TOEGEKEN WORD] (2 x 2) (b) Die middel-loop het 'n oop V-vormige kanaal (2) terwyl die	(4)
	vallei in die benede-loop 'n baie wye U-vormige kanaal het (2) (2 x 2)	(4)

VRAA	AG 2			
2.1	2.1.1	C/vogfront		(1)
	2.1.2	G/hitte-laag		(1)
	2.1.3	H/aanlandige winde		(1)
	2.1.4	A/bergwind		(1)
	2.1.5	F/afgesnyde laag		(1)
	2.1.6	E/lyndonderstorms		(1)
	2.1.7	D/kuslaag	(7 x 1)	(1) (7)
2.2	2.2.1	C/watertafel		(1)
	2.2.2	D/episodies		(1)
	2.2.3	C/lengteprofiel		(1)
	2.2.4	A/verjonging		(1)
	2.2.5	B/antesedente		(1)
	2.2.6	C/roofelmboog		(1)
	2.2.7	B/meander		(1)
	2.2.8	D/waterskeiding	(8 x 1)	(1) (8)
2.3	2.3.1	Antikloksgewyse beweging rondom 'n laagdruk		(1)
	2.3.2	(a) Koue en warm fronte is volkome ontwikkel Bewys van 'n goed gevormde V-vorm Koue en warm sektore is goed ontwikkel [ENIGE EEN]	(1 x 1)	(1)

koue front met cumulonimbuswolke geassosieer word

Die warm front word met stratuswolke geassosieer terwyl die

 (1×2)

(2)

	2.3.3	Die okklusie begin by die apeks (boonste gedeelte) Koue lug is vinniger en swaarder en beweeg vinniger as warmer lug Die koue front haal die warm front in 'n Okklusie kan óf warm óf koud wees [ENIGE TWEE] (2 x 2)	(2) (2) (2) (2) (4)
	2.3.4	Koue front (1) Cumulonimbus wolke(1) Warm lug (1) swaar reënval (1)	
		[ENIGE DRIE] (3 x 1)	(3)
	2.3.5	Dit bring winterreënval na Kaapstad, wat die damme en riviere opvul Die reënval is ideaal vir die verbouing van winter akkerbouprodukte soos bv. druiwe Hulle word met die vorming van sneeu op die Kaapse plooiberge geassosieer en dit trek toeriste Reënval bevorder die groei van natuurlike plantegroei en skep 'n estetiese mooiheid vir toeriste [BEIDE BOERDERY EN TOERISTE MOET GENOEM WORD] (2 + 2)	(2)(2)(2)(2)(4)
2.4	2.4.1	Verwys na die klimaat oor 'n klein gebied [KONSEP] (1 x 1)	(1)
	2.4.2	Vorm en struktuur van geboue Kunsmatige oppervlaktes Plantegroei/bome [ENIGE EEN] (1 x 1) Die hoogste temperature kom in die middel voor en word omring deur laer temperature soos ons na die buitewyke uitbeweeg	(1)
		(1 x 1)	(1)
	2.4.4	Hoër digtheid van geboue vang hitte vas Hoër digtheid veroorsaak 'n groter oppervlakte om hitte te absorbeer Lang geboue/wolkekrabbers dien as windskerms en hitte kan nie versprei word nie Wolkekrabbers veroorsaak veelvoudige refleksies [ENIGE TWEE] (2 x 2)	(2) (2) (2) (2) (4)

2.4.5	Industriële desentralisasie		(2)
	Plant meer bome in stedelike gebiede om koo absorbeer Vermeerder eko-vriendelike geboue	istofdioksied te	(2) (2)
	Die gebruik van meer eko-vriendelike energie		(2)
	Vestig daktuine	:	(2)
	Bevorder openbare vervoer wat minder motors en vrystellings tot gevolg het	ninger kooistot-	(2)
	Bevorder die gebruik van fietse/stap omdat daar mi	nder motors sal	
	wees en dus minder koolstofvrystellings		(2)
	Vermeerder die aantal waterverskynsels Skoorsteenpype moet bo inversie uitstyg/suiwering	efiltere moet on	(2)
	skoorstene aangebring word	siliters moet op	(2)
	Kommersiële desentralisasie om kopers/werkers te	skuif	(2)
	Gebruik van wit reflektiewe verf of oppervlakke om	te verhoed dat	(0)
	hitte geabsorbeer word [ENIGE VIER]	(4 x 2)	(2)
	[ENIGE VIEK]	(4 X Z)	(8)
2.5.1	Bo-loop	(1 x 1)	(1)
2.5.2	A – stroomversnellings		
	B – watervalle	(2 x 1)	(2)
2.5.3	(a) Word in hellende lae gevorm, waar sagte lae	vinniger as	
	harder lae geërodeer word	-	(2)
	Die rivierbed raak ongelyk en skep 'n rowwe	onstuimige vloei	(2)
	van water	(2 x 2)	(2) (4)
	(b) Die onstuimige water pas hulle omdat dit die	` '	(-)
	boot sal verhoog	•	(2)
	Watervalle is te gevaarlik; hulle mag ernstig t	asser word of	
		CSCCI WOIG OI	(0)
	kan sterf as hulle oor die steil hellings roei [ENIGE EEN]	(1 x 2)	(2) (2)

	2.5.4	(a)	Lok toeriste Estetiese mooiheid/ontspannings Wek hidro-elektrisiteit op [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(1) (1) (1) (2)
		(b)	Die krag van die vallende water skep 'n plonspoel by basis Onderkelwing kom voor by die basis Dit veroorsaak dat die harde weerstandbiedende laag		(2) (2)
			intuimel [ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(2) (4)
	2.6.1		e wat geneem word om die afloop van 'n rivier te regule NSEP]	eer (1 x 1)	(1) (1)
	2.6.2		g- en onkruiddoders wat in boerdery gebruik word, eind iviere deurmiddel van direkte afloop of grondwater	ni qo git	(2)
	2.6.3		e verminder die hoeveelheid water wat direk in ons riv	iere	
		afloo	pp	(1 x 2)	(2) (2)
	2.6.4		vloede kan voorkom omdat kunsmatige oppervlaktes g	roter	
		afloo	p aanmoedig.	(1 x 2)	(2) (2)
	2.6.5		es vir storting in riviere		(2)
			k groter buffersones om industrieë te verhoed om te na e te wees	aby die	(2)
		indus Moed Bewi Opvo	laalde toetsing van waterkwaliteit om giftige stowwe va strieë te verhoed om die ekosisteme te beskadig dig die herverbruik van industriële afval aan usmakingsveldtogte en wetgewing beding vir industrialiste aangaande volhoubare praktyk GE VIER]		(2) (2) (2) (2) (8) [75]
/RA	AG 3				
3.1	3.1.1	Groo	otskaal		(1)
	3.1.2	Droë	èpunt		(1)
	3.1.3	Situa	asie		(1)
	3.1.4	HOF			(1)
	3.1.5	Land	delike ontvolking		(1)
	3.1.6	Boei	redorpie		(1)
	3.1.7	Situa	asie		(1)
	3.1.8	Ron	d	(8 x 1)	(1) (8)

		Gié Te Be	lle is werkloos en kan nie vir dienste bet erigheid ('greed') en korrupsie van munis kort aan deelname of sienswyse in plaa perkte formele opvoeding/opleiding NIGE TWEE]	sipale amptenare	(1) (1) (1) (1) (2)
		To Xe Ve To	kan lei tot gewelddadige optogte/protes ename in misdaad nofobiese aanvalle rspreiding van siekes ename in armoede NIGE TWEE]	ete (2 x 1)	(1) (1) (1) (1) (1) (2)
	3.4.3	Lug			(1)
	3.4.4	Velkwale Toenam	e in oogsiektes ık en lusteloosheid	(2 x 2)	(2) (2) (2) (2) (4)
	3.4.5	vermind Industrië Bevorde Verskuif Skep be Installee Gereeld Skep gre Industrie Protesal	ele desentralisasie r skoon energiebronne (AANVAAR VOO gemeenskappe wusmakingsveldtogte r filters in fabrieke e toetsing van lugkwaliteit bengordels eë moet lang/hoë skoorstene hê ksies/petisies om die regering te dw teen nywerhede, wat weier, te neem	ORBEELDE)	(2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (4)
3.5	3.5.1	'n Perso betaal n [KONSE		sit en geen belasting (1 x 1)	(1) (1)
	3.5.2		nlose styging van werkloosheid /Deeltydse werk	(2 x 1)	(1) (1) (2)
	3.5.3	Geen be Banke is Geen we Onveilig Ongeson	ord gereeld deur plaaslike owerhede gete choorlike toegang tot handelsfasiliteite s huiwerig om lenings toe te staan erksekuriteit e werksomstandighede nde werksomgewing slagoffers van misdaad TWEE]	eister (2 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (4)

	3.5.4	Stel lisensiëring vir die sektor bekend Spesifieke areas soos taxi-gebiede moet vir hulle opsy gesit word Vennootskappe met die formele sektor moet gesmee word Fasiliteer opleiding- en leierskapprogramme Verskaf stoorfasiliteite/verkoeling Verskaf makliker toegang tot banklenings Handhaaf polisiëring van die gebied [ENIGE TWEE] (2 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (4)
	3.5.5	Die formele sektor kontrakteer werkers uit die informele sektor omdat hulle op koste bespaar Die informele handelaars koop goedere uit die formele sektor wat dan in hul informele besighede verkoop word (2 x 2)	(2) (2) (4)
	3.6.1	Suid-wes Kaap	(1)
	3.6.2	Werkskepping Bevorder uitvoere [ENIGE EEN] (1 x 1)	(1) (1) (1)
	3.6.3	Olie- en gassektor	(1)
	3.6.4	Die hawe kan vir die uit- en invoer van grondstowwe en goedere gebruik word Die hawe dien as 'n stopplek vir olieplatforms wat onderhoud benodig Die hawe is strategies geleë om die olie- en gassektor te dien [ENIGE TWEE] (2 x 2)	(2) (2) (2) (4)
	3.6.5	Lae vlakke van geskoolde arbeid Geskoolde arbeiders is geneig om na Kaapstad te beweeg Hawe benodig meer gevorderde houerlaaifasiliteite Grond word meestal privaat besit dus is dit baie duur vir die toekomstige uitbreiding van die IOS Daar is beperkte elektrisiteitsvoorsiening in grootmaat Water in die baai is besoedel met swaarmetaaldeeltjies wat die mari- kultuurbedryf beïnvloed [ENIGE VIER] (4 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (2) (8) [75]
VRA	AAG 4		
4.1	4.1.1	SSK	(1)
	4.1.2	Voorstede	(1)
	4.1.3	Vervalsone	(1)
	4.1.4	SSK	(1)

	4.1.5	Voorstede	(1)
	4.1.6	Landelik-stedelike oorgangsone	(1)
	4.1.7	Vervalsone (7 4)	(1)
		(7 x 1)	(7)
4.2	4.2.1	F (Grondstowwe)	(1)
	4.2.2	I (Platinum)	(1)
	4.2.3	G (Mark)	(1)
	4.2.4	C (Steenkool	(1)
	4.2.5	H (Brug)	(1)
	4.2.6	A (Goud)	
	4.2.7	B (Ongebonde)	(1)
	4.2.8	E (Alomteenwoordig) (8 x 1)	(1) (8)
4.3	4.3.1	Beweging van mense vanaf landelike gebiede na stedelike gebiede [KONSEP] (1 x 1)	(1) (1)
	4.3.2	Klimaatkundige rampe	(1)
	4.3.3	Gesondheidsorg Opvoeding Voedsel [ENIGE EEN] (1 x 1)	(1) (1) (1) (1)
	4.3.4	Winkels sluit Produksie daal omdat daar minder jong/volwasse werkers is Slegs bejaardes en kinders wat agterbly en hulle is nie so produktief	(2) (2)
		nie 'Breindrein' soos opgevoede/geskoolde mense die plek verlaat Minder beleggings in die gebied Infrastruktuur word nie in stand gehou nie	(2) (2) (2)
		[ENIGE TWEE] (1 x 2)	(2)
	4.3.5	Skep werk deur desentralisasie Voorsiening van basiese dienste soos water, behuising, gesondheid, ens.	(2) (2)
		Verbetering van paaie en vervoerfasiliteite Implementering van die grondhervormingsbeleide [ENIGE EEN] (1 x 2)	(2) (2) (2)

	4.3.6	Daar sal behuisingstekorte ontstaan wat stedelike immigrante forseer om na informele nedersettings te beweeg 'Helder ligte' word deur misdaad en sosiale euwels vervang Daar is 'n tekort aan beplanning in stedelike gebiede wat verkeersopeenhopings en ongebreidelde stedelike uitbreiding tot gevolg het Daar is 'n tekort aan diensvoorsiening dus 'n tekort aan water en elektrisiteit Daar is 'n tekort aan werksgeleenthede wat stedelike immigrante na die informele sektor dwing Stedelike immigrante word gedwing om na vervalle gedeeltes van die stad te beweeg wat ongesond en misdaad-geteister is [ENIGE VIER] (4 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (2) (8)
4.4	4.4.1	Verwys na die vormlose uitbreiding van stedelike gebiede [KONSEP] (1 x 1)	(1)
	4.4.2	Verhoogde eienaarskap van motors Tekort aan beplanning Tekort aan behuising Vinnige bevolkingsafname [ENIGE TWEE] (2 x 1)	(1) (1) (1) (1) (2)
	4.4.3	Private eienaarskap van motors het toegelaat dat mense verder vanaf hulle werkplek kon woon Verhoogde bevolkingsgetalle het daartoe gelei dat onbeboude grond buite die stad vir die bou van huise aangewend word (2 x 2)	(2) (2) (4)
	4.4.4	Verhoog die hitte-eiland effek Verhoog lugbesoedeling Verhoog geraasbesoedeling Verwoes habitatte Versteur ekosisteme Verminder biodiversiteit Vermeerder kweekhuisgasse Vermeerder afloop en gronderosie [ENIGE TWEE] (2 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (2) (4)
	4.4.5	Hulle kan op die grens van stedelike gebied gebou word om stedelike uitbreiding te verhoed Hulle kan met ander grondgebruiksones in stedelike gebiede ontwikkel of gemeng word om die onbeheerde uitbreiding van die stad te voorkom	(2)
		(2 x 2)	(4)
4.5	4.5.1	'n Boer wat gewasse produseer om te verkoop en 'n wins te maak	(1)
	4.5.2	Dit produseer die meeste van die land se voedsel	(1)

	4.5.3	Geneties gemodifiseerde sade besoedel die omgewing Gifstowwe van plaagdoders en chemiese bemestingstowwe loop in ons riviere af en beskadig akwatiese ekosisteme		loop in	(2) (2)
Besproeiing put ons I		ekos	proeiing put ons beskikbare waterhulpbronne uit en dit a sisteme en biodiversiteit I GE EEN]	iffekteer (1 x 2)	(2) (2)
	4.5.4	(a)	Boer op 'n klein stuk grond wat kommersieel of bestaan	s kan	
			wees [KONSEP]	(1 x 1)	(1)
		(b)	Nuwe sade moet jaarliks gekoop en geplant word Hulle word monopoliseer deur multinasionale maatskap	pve	(1)
			wat die pryse beheer	(2 x 1)	(1) (2)
		(c)	Dit verminder armoede Hulle verskaf werksgeleenthede Dit bevorder voedselsekerheid Verdien buitelandse valuta d.m.v. uitvoere Hulle dra by in die vorm van belasting [ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(2) (2) (2) (2) (2) (4)
		(d)	Hulle kan makliker toegang tot finansiering en kredietfasiliteer Hulle kan die infrastruktuur tot en vanaf die markte verb Hulle kan opleiding verskaf wat hulle vaardighede kan v Die regering kan die proses van grondhervorming verst [ENIGE TWEE]	eter verbeter	(2) (2) (2) (2) (4)
4.6	4.6.1	Oos	-Каар		(1)
	4.6.2	Moto	orbedryf		(1)
	4.6.3	Haw	ve en hawe-fasiliteite		(1)
	4.6.4		die het gelei tot die ontwikkeling van skakelnywerhede net 'n vermenigvuldiger-effek ten opsigte van nywerhede		(2)
		vero	orsaak orbeelde van skakelnywerhede of vermenigvuldigere	ffek	(2)
			verskaf word) IGE EEN]	(1 x 2)	(2)
	4.6.5	Elek stee Die Die Tek Kon	r is 'n gebrek aan grondstowwe wat in die gebied ontgin varisiteit is duur omdat die streek 'n afstand var nkoolvelde geleë is produsering van ander volhoubare bronne van energie is streek ly onder periodieke droogtes ort aan geskoolde arbeid stante arbeidstakings	naf die beperk	(2) (2) (2) (2) (2) (2)
		ĮΕΝ	IGE EEN]	(1 x 2)	(2)

4.6.6	Die teenwoordigheid van die PE-hawe het in- en uitvoere van	
	grondstowwe en goedere gefasiliteer	(2
	Die diepwaterhawe by Ngqura en gepaardgaande ontwikkeling van	
	die IOS het buitelandse belegging aangemoedig	(2
	Die streek het 'n uitstekende pad- en spoornetwerk wat dit verbind aan	
	die res van die land vir die interne vervoer van groot goedere	(2
	Daar is 'n internasionale lughawe vir die vinnige beweging van	
	vaardighede en bederfbare goedere	(2
	Dit het belegging in die streek aangemoedig	(2
	[ENIGE VIER] (4×2)	(8
		[75]

GROOTTOTAAL: 225